

ЗАТВЕДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ № _____

ПРАВИЛА
технічних розслідувань подій в галузі цивільної авіації

Загальна частина

1. Усі авіаційні події, серйозні інциденти, інциденти, надзвичайні події та пошкодження повітряних суден на землі (далі - події), що сталися на території України, підлягають обов'язковому розслідуванню з метою встановлення їх причин і вжиття заходів щодо запобігання таким подіям у майбутньому, яке є технічним розслідуванням.

2. Ці Правила визначають організацію і порядок проведення технічних розслідувань авіаційних подій та інцидентів в галузі цивільної авіації, а також інших подій, включених до переліку, зазначеного у пункті 6 цих Правил.

Дія цих Правил поширюється на суб'єктів авіаційної діяльності, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, яких стосуються технічні розслідування (далі – розслідування) подій, а також цивільні повітряні судна і літальні апарати, які не належать до державних повітряних суден та іноземні цивільні повітряні судна. Положення цих Правил можуть застосовуватись до розслідування подій, які сталися за межами України у разі, якщо відповідно до положень Додатку 13 до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (далі – Конвенції) Україні надано право проводити таке розслідування.

3. Ці Правила не регулюють питання організації та проведення розслідувань актів незаконного втручання в діяльність цивільної авіації, порушень порядку використання повітряного простору України та подій з державними повітряними суднами, окрім випадків передбачених підпунктом 3 пункту 10 цих Правил.

4. Єдиною метою проведення розслідування подій є запобігання їх виникнення у майбутньому. Метою цієї діяльності не є встановлення ступеня чиєїсь вини чи відповідальності.

5. У цих Правилах терміни вживаються у такому значенні:

акредитований представник – особа, яка визначається на підставі його кваліфікації відповідним органом чи організацією для участі в процесі розслідування;

бортовий реєстратор - будь-який самозаписуючий прилад, який встановлюється на борту повітряного судна в якості додаткового джерела відомостей для проведення розслідування;

держава виробника - держава, що володіє юрисдикцією щодо організації, відповідальної за остаточне складання повітряного судна;

держава експлуатанта - держава, в якій міститься основне місце діяльності експлуатанта, або якщо експлуатант не має такого місця діяльності, постійне місце перебування експлуатанта;

держава місця події - держава, на території якої мала місце авіаційна подія або інцидент;

держава реєстрації - держава, до реєстру якої занесене повітряне судно;

держава розробника - держава, що володіє юрисдикцією щодо організації, відповідальної за конструкцію типу повітряного судна;

експерт – особа, яка має відповідну кваліфікацію (акредитацію) експерта та долучається до формування відповідних висновків, розрахунків, моделювань під час розслідування подій;

об'єктивний контроль – система заходів, що здійснюється керівництвом суб'єкта авіаційної діяльності цивільної авіації України і спрямована на комплексне використання всіх технічних засобів в інтересах контролю повноти виконання

польотних завдань, удосконалення методики та якості навчання авіаційного персоналу, забезпечення безпеки польотів, надійності повітряних суден, прогнозування їх технічного стану, виявлення недоліків в організації та безпосередньої експлуатації повітряних суден, засобів управління і зв'язку, радіотехнічного, наземного забезпечення польотів, навігації та спостереження;

оцінка серйозності події – оцінка рівня ефекту / наслідків впливу небезпеки / події на безпечне виконання польотів;

радник – особа, яка визначається на підставі його кваліфікації відповідним органом чи організацією для надання допомоги при розслідуванні;

рекомендація з безпеки польотів – пропозиція, яка надається уповноваженим органом із розслідування, оснований на інформації, яку отримано при розслідуванні та яка розроблена з метою запобігання авіаційним подям та інцидентам;

розслідувач – особа, уповноважена на основі її кваліфікації на роботу у складі комісій із проведення розслідувань;

спрощена процедура розслідування – розслідування, яке представляє собою аналіз інформації про подію за результатами якого можливо встановити причини виникнення події, її супутні фактори та клас серйозності без проведення усіх стадій розслідування;

супутній фактор – фактор, який опосередковано призвів до події або збільшив негативний вплив на безпеку польотів під час події;

технічне розслідування – процес, направлений на попередження виникнення відповідних подій і включає збір та аналіз інформації, підготовку висновків, включаючи, визначення причини (причин) та/або їх супутніх факторів, а також, у разі необхідності, підготовку рекомендацій з безпеки польотів;

уповноважений з розслідування (голова комісії із розслідування) – особа, уповноважена на основі її кваліфікації на організацію та проведення розслідування, а також контроль за його ходом;

уповноважений представник - особа, яка призначається у разі наявності в неї відповідної кваліфікації та державного (міжнародного) сертифіката для участі в розслідуванні, що проводиться іншою державою. Уповноважений представник

призначається зі складу працівників Національного бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами.

Інші терміни, що використовуються у цих Правилах, вживаються у значенні, наведеному у Повітряному кодексі України.

Підстави для проведення розслідування подій

6. Уповноважений орган з питань цивільної авіації відповідно до частини другої статті 21 Повітряного кодексу України розробляє і затверджує Перелік подій та обсяг інформації щодо безпеки в галузі цивільної авіації, які підлягають обов'язковому сповіщенню суб'єктами авіаційної діяльності (далі - Перелік).

7. За кожною подією, яка міститься у Переліку, відповідно до інформації, отриманої від суб'єкта авіаційної діяльності чи з інших джерел про факт виникнення такої події, проводиться розслідування відповідно до вимог цих Правил.

Сповіщення про події

8. Сповіщення про події, які містяться у Переліку здійснюється за двома категоріями терміновості:

1) події, які підлягають негайному сповіщенню з метою невідкладного розслідування, наприклад авіаційні події або події, які мають ознаки серйозного інциденту (далі – події категорії А);

2) події, які підлягають сповіщенню протягом 72 годин з моменту виникнення події або моменту коли стало відомо про цю подію суб'єкту авіаційної діяльності та які мають ознаки серйозності менш значні ніж події категорії А (далі – події категорії В).

9. Детальний порядок сповіщення про події, розгляду отриманої інформації, її аналізу та вжиття відповідних заходів встановлюється уповноваженим органом з питань цивільної авіації на підставі частини другої статті 21 Повітряного кодексу України (далі – Порядок).

Органи, які проводять розслідування подій

10. Розслідування подій, які сталися на території України можуть проводити:

1) Національне бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами (далі – Бюро);

2) Суб'єкти авіаційної діяльності (експлуатанти повітряних суден, аеродромів, аеропортів, або провайдери аеронавігаційного обслуговування), які залучаються до проведення розслідування під наглядом Бюро інцидентів та пошкоджень повітряних суден на землі залежно від серйозності та наслідків на підставі частини 3 статті 119 Повітряного кодексу України та які мають схвалену уповноваженим органом з питань цивільної авіації систему управління безпекою польотів;

3) Спільні комісії Бюро та Міністерства оборони України з розслідування у випадках, коли подія сталася:

- з державним повітряним судном, яке виконувало політ за правилами загального повітряного руху;

- з цивільним повітряним судном по відношенню до державного повітряного судна.

Спільна комісія Бюро та Міністерства оборони України призначається наказом Бюро із обов'язковим залученням представників Міністерства оборони України.

11. Бюро проводить розслідування подій категорії А.

12. Бюро за своїм рішенням, в окремих випадках, може проводити розслідування будь-якої події категорії В, залежно від серйозності та наслідків, із обов'язковим невідкладним інформуванням про це відповідного суб'єкта (-ів) авіаційної діяльності та уповноваженого органу з питань цивільної авіації.

13. Суб'єкти авіаційної діяльності в межах своєї компетенції у будь-якому випадку проводять розслідування подій категорії В, як мінімум за спрощеною процедурою, та якомога швидше і, якщо можливо, протягом тридцяти днів з дати події.

Організація і проведення розслідування подій

14. Процес розслідування подій складається із таких основних стадій:

- 1) сповіщення про подію;
- 2) розслідування та збір інформації;
- 3) відтворення події;
- 4) проведення аналізу;
- 5) підготовка висновків, рекомендацій та звіту;
- 6) розповсюдження результатів розслідування та моніторинг виконання рекомендацій.

15. Бюро організовує і проводить розслідування подій відповідно до Керівництва Національного Бюро із розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами, яке розроблюється Бюро згідно з міжнародними стандартами та рекомендованою практикою і затверджується (уводиться у дію) його директором.

16. Суб'єкти авіаційної діяльності проводять розслідування подій відповідно до процедур, які розроблюються та затверджуються повноважним керівником суб'єкта авіаційної діяльності і схвалюються уповноваженим органом з питань цивільної авіації.

17. Порядок формування та узгодження складу комісій із розслідування визначається Керівництвом Національного Бюро із розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами для Бюро та відповідними процедурами для суб'єктів авіаційної діяльності.

18. Розслідування подій незалежно від їх категорії, які сталися з цивільними повітряними суднами, зареєстрованими в Україні, поза межами України розслідуються відповідно до положень Додатку 13 до Конвенції та Керівництва Національного Бюро із розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами.

19. Процес розслідування не повинен, по можливості, ніяким чином впливати на основні види послуг, які надаються суб'єктом авіаційної діяльності.

20. Процес розслідування подій категорії В може проводитись за спрощеною процедурою розслідування в залежності від специфіки події та її серйозності.

Повноваження учасників розслідування подій

21. Повноваження Бюро та його працівників щодо проведення розслідувань визначаються на підставі Положення про Національне Бюро із розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 березня 2012 року № 228 та вимог Повітряного кодексу України.

22. Жодне із повноважень розслідувача не повинно порушувати права слідчих та експертів, яких відповідно до чинного законодавства призначено проводити адміністративне, службове, прокурорське і судове розслідування.

23. Безпосередні повноваження, розслідувачів, радників, експертів, акредитованих представників сторонніх організацій, інших суб'єктів авіаційної діяльності, залучених до проведення розслідувань та їх взаємовідносини визначаються Керівництвом Національного Бюро із розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами та Керівництвом з управління безпекою польотів суб'єкта авіаційної діяльності відповідно.

24. Повноваження уповноваженого із розслідування повинні включати, як мінімум:

1) негайний та необмежений доступ до місця події, повітряного судна, його частин або його уламків;

2) документування / створення переліку (реєстрація) доказів та контрольоване вилучення уламків або компонентів повітряних суден для цілей експертизи або аналізу;

3) негайний доступ до бортових реєстраторів та право на контроль їх змісту, а також доступ до записів, що мають відношення до події;

4) запит щодо виконання аутопсичної експертизи тіл загиблих та негайний доступ до результатів такої експертизи або до результатів досліджень на взятих зразках;

5) запит на проведення медичної експертизи осіб, які були залучені до виконання або забезпечення польоту повітряного судна, або запит щодо дослідження взятих зразків та негайний доступ до результатів такої експертизи або дослідження;

б) опитування свідків події та запит у них інформації або доказів, що мають відношення до розслідування;

7) доступ до інформації або записів, що мають відношення до події та які утримуються їх власником, власником сертифікату типу конструкції, відповідальною організацією з технічного обслуговування, організацією з професійної підготовки, експлуатантом або виробником повітряного судна, уповноваженим органом з питань цивільної авіації, провайдером аеронавігаційного обслуговування або експлуатантом аеродрому.

Уповноважений з розслідування з метою забезпечення ефективності процесу розслідування має право надавати повноваження, що визначені у підпунктах 1-7 цього пункту, розслідувачам, радникам, експертам, акредитованим представникам та їх експертам і радникам, залученим до проведення розслідувань.

25. Будь-яка особа, що бере участь у розслідуванні, повинна виконувати свої обов'язки незалежно від думки інших осіб.

Координація при розслідуваннях подій

26. У разі виникнення події за межами України з експлуатантом або повітряним судном, зареєстрованим в Україні, повітряним судном та двигунами, що розроблені або вироблені в Україні, Бюро вживає усіх можливих заходів для координації питань розслідування із компетентними органами влади країни - місця події, Міністерством закордонних справ України, консульськими установами України, компетентними міжнародними організаціями тощо.

27. Під час проведення розслідувань Бюро взаємодіє з відповідними центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, Службою безпеки України, органами прокуратури, Міністерства внутрішніх справ, підприємствами, установами, організаціями та населенням з метою:

- 1) отримання та обміну інформацією, необхідною для проведення розслідування;
- 2) збереження речових доказів та забезпечення охорони повітряного судна протягом періоду часу необхідного для розслідування;
- 3) інших питань, пов'язаних із розслідуванням.

28. При розслідуванні подій може здійснюватись координація із державами – розробниками / виробниками повітряних суден, державами реєстрації повітряних суден, державами експлуатантів тощо. Така координація повинна здійснюватись відповідно до положень Додатку 13 до Конвенції.

29. Якщо Бюро проводить розслідування події, що сталася на території України з іноземним повітряним судном, а держава реєстрації та держава експлуатанта не призначили своїх уповноважених представників, Бюро звертається до експлуатанта з метою залучення його до участі у розслідуванні.

30. Якщо Бюро проводить розслідування події, що сталася на території України з іноземним повітряним судном, а держава розробника та держава виробника повітряного судна не призначили своїх уповноважених представників, Бюро звертається до організацій, відповідальних за конструкцію типу та остаточне виготовлення повітряного судна з метою залучення їх до участі в розслідуванні.

31. Розслідування подій, які мають ознаки авіаційних подій та серйозних інцидентів з цивільними повітряними суднами України, що сталися на території договірної держави, здійснюється комісією, що створюється державою місця події згідно з Конвенцією про міжнародну цивільну авіацію. У цих випадках, Бюро призначає уповноваженого представника з групою радників та експертів для участі в розслідуванні.

32. Органи, що проводять процес, спрямований на встановлення вини або відповідальності (кримінальний, адміністративний, тощо) повинні інформувати

Бюро про початок і завершення зазначених розслідувань з метою координації використання доказів та інформації, що мають відношення до події.

33. Якщо в ході розслідування існують підстави вважати, що мав місце акт незаконного втручання, Бюро негайно вживає заходи для інформування про це уповноваженого органу з питань цивільної авіації, а у випадку події з іноземним повітряним судном – уповноважений орган цивільної авіації держави експлуатанта та держави реєстрації повітряного судна.

34. З метою забезпечення ефективності координації при розслідуваннях Бюро може укласти відповідні угоди щодо координації із уповноваженим органом з питань цивільної авіації, органами, що забезпечують пошуково-рятувальні операції, правоохоронними органами тощо. Такі угоди не повинні обмежувати незалежність Бюро при проведенні розслідувань та можуть бути спрямованими на координацію таких питань:

- 1) доступ до місця події;
- 2) захист доказів, пов'язаних із подією та доступ до них;
- 3) заслуховування проміжних та кінцевих результатів за кожним процесом розслідування;
- 4) обмін інформацією;
- 5) застосування інформації, пов'язаної із безпекою польотів;
- 6) вирішення спірних питань.

35. Якщо під час розслідування були виявлені ознаки злочинних дій окремих осіб чи організацій, Бюро повідомляє про це відповідні органи прокуратури України.

36. Бюро інформує про подію, яка має ознаки авіаційної події з іноземним повітряним судном на території України чи у разі загибелі або травмування іноземних громадян Міністерство закордонних справ України.

Підготовка висновків із розслідування подій

37. На підставі проведеного та задокументованого розслідування події готують висновки. Висновки повинні складатися із таких частин:

- 1) причини події, супутні фактори;
- 2) клас серйозності (класифікація події).

38. Висновки можуть додатково включати складові характерні для відповідного напрямку авіаційної діяльності.

39. Причини події означають дії, бездіяльність, випадки, умови або їх комбінація, що призвели до виникнення події. Ідентифікація причин не означає призначення вини або встановлення адміністративної, цивільної або кримінальної відповідальності.

40. Класифікація подій за напрямками авіаційної діяльності проводиться за класами серйозності, що визначаються міжнародними авіаційними організаціями, членами яких є Україна.

41. Критерії для визначення класів серйозності подій визначаються уповноваженим органом з питань цивільної авіації.

Підготовка рекомендацій з безпеки польотів та звітів за результатами розслідування подій

42. Комісія з розслідування, на підставі проведеного аналізу та підготовлених висновків, готує рекомендації з безпеки польотів.

43. Кожна рекомендація з безпеки польотів повинна включати такі елементи:

- 1) проблема, якої вона стосується;
- 2) пропозиція стосовно конкретних заходів;
- 3) аргументування адекватності та прийнятності заходів;
- 4) можливі ускладнення та негативний ефект у зв'язку із впровадженням рекомендації;
- 5) терміни (часові обмеження);
- 6) адресат (кому адресується);
- 7) зворотній зв'язок.

44. За результатами проведення розслідувань подій складаються звіти, за формою рекомендованою у Додатку 13 до Конвенції, які повинні містити підготовлені комісією із розслідування висновки та рекомендації.

45. Якщо на будь-якому етапі розслідування є необхідність вжиття невідкладних заходів, направлених на забезпечення безпеки польотів, Бюро ініціює такі заходи після проведення консультацій із відповідними органами, суб'єктами авіаційної діяльності та іншими сторонами, що мають відношення до події.

46. У випадку, якщо звіт неможливо затвердити протягом 12 місяців від дати події, яка має ознаки авіаційної події чи серйозного інциденту, повинні затверджуватись проміжні звіти.

47. У разі неотримання Бюро остаточного звіту за результатами розслідування подій, які мають ознаки авіаційної події чи серйозного інциденту від держави місця події протягом більше ніж одного року, уповноважений представник України, призначений для участі у такому розслідуванні, готує довідку про стан розслідування з метою розроблення заходів з безпеки польотів, якщо йому таке право делегує держава місця події.

48. Звіт не може бути змінений будь-ким і у будь-який спосіб після його підписання усіма членами комісії із розслідування та затвердження.

49. Звіт може бути змінений лише за умови проведення повторного розслідування події на підставі умов, що визначаються цими Правилами.

50. У разі наявності особливих думок членів комісії із розслідування вони долучаються до звіту і є невід'ємною його частиною.

51. Перед затвердженням та публікацією звіту із розслідування авіаційної події або серйозного інциденту Бюро запитує коментарі до звіту від відповідних органів, організацій та інших сторін, що мають відношення до події.

52. Рекомендована форма звіту визначається із урахуванням положень Додатку 13 в Керівництві Національного Бюро із розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами. Зазначена форма звіту може бути адаптована відповідно до конкретних обставин події.

53. Звіт та матеріали розслідування не можуть використовуватись адміністративними, службовими, прокурорськими, судовими органами, страховиками для встановлення вини або відповідальності.

54. Звіт повинен забезпечувати анонімність будь-яких осіб залучених до події.

55. Якщо в ході розслідування, яке проводиться суб'єктом авіаційної діяльності встановлюється клас серйозності події – серйозний інцидент, у такому випадку звіт, затверджений суб'єктом авіаційної діяльності надсилається до Бюро впродовж трьох робочих днів від дати затвердження в запечатаному конверті через кур'єра. Бюро, отримавши Звіт від суб'єкта авіаційної діяльності про розслідування серйозного інциденту, перевіряє його на повноту, відповідність основним рекомендаціям щодо форми Звіту і заносить результати розслідування до бази даних Бюро.

У разі виявлення Бюро невідповідностей Звіту про розслідування серйозного інциденту, затвердженого суб'єктом авіаційної діяльності, основним рекомендаціям щодо його наповнення та форми, Бюро інформує суб'єкта авіаційної діяльності та уповноважений орган з питань цивільної авіації про виявленні невідповідності та про необхідність проведення дорозслідування.

У разі незгоди Бюро з висновками та рекомендаціями, підготовленими суб'єктом авіаційної діяльності при розслідуванні серйозного інциденту, проводиться встановлена цими Правилами процедура повторного розслідування події комісією, що призначається директором Бюро.

56. Звітна інформація про результати розслідування подій, які проводяться суб'єктами авіаційної діяльності та мають клас серйозності нижчий ніж серйозний інцидент подається у порядку, що визначається у Керівництві з управління безпекою польотів або відповідних процедурах суб'єкта авіаційної діяльності.

Розповсюдження результатів розслідування подій та реалізація рекомендацій з безпеки польотів

57. Звіти за результатами розслідування подій направляються директором Бюро уповноваженому органу з питань цивільної авіації та центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту, а також іншим заінтересованим органам виконавчої влади, іноземними державам, якщо це передбачено положеннями Додатку 13 до Конвенції.

58. Опрацювання звітів (висновків і рекомендацій), а також вжиття профілактичних заходів здійснюється уповноваженим органом з питань цивільної авіації та суб'єктами авіаційної діяльності відповідно до положень статті 121 Повітряного кодексу України.

59. Не допускається розповсюдження, публікація чи використання проекту звіту або його окремих частин чи інших документів, пов'язаних із розслідуванням без офіційної згоди Бюро.

60. Бюро здійснює обмін інформацією про події з міжнародними авіаційними організаціями, членами яких є Україна.

61. Перелік зацікавлених сторін до яких доводиться інформація, пов'язана із безпекою польотів, визначається Бюро.

62. З метою інформування громадськості Бюро щорічно видає інформативні матеріали з безпеки польотів. Форма та зміст таких матеріалів не повинні суперечити вимогам із забезпечення захисту інформації з безпеки польотів, що визначається положеннями статті 122 Повітряного кодексу України.

Повторні розслідування та дорозслідування подій

63. Будь-яка подія, незалежно від її класифікації, може бути предметом повторного розслідування лише у випадках:

1) встановлення нових та суттєвих фактів, які мають безпосереднє відношення до події;

2) обґрунтованої незгоди Бюро з висновками та рекомендаціями, підготовленими суб'єктами авіаційної діяльності;

3) обґрунтованого звернення уповноваженого органу з питань цивільної авіації та/або центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту, до Бюро щодо повторного розслідування.

64. У разі встановлення фактів, зазначених у підпункті 1 пункту 63 цих Правил, суб'єкти авіаційної діяльності інформують Бюро про їх наявність та необхідність проведення повторного розслідування.

65. Бюро протягом 10 робочих днів від моменту отримання нових фактів приймає рішення про повторне розслідування та інформує про це суб'єкта авіаційної діяльності, який ініціює повторне розслідування, та уповноважений орган з питань цивільної авіації. Повторне розслідування може проводитись комісією, яка проводила розслідування події, якої стосуються ново представлені докази.

66. У випадку обґрунтованої незгоди Бюро з висновками та рекомендаціями, підготовленими суб'єктами авіаційної діяльності, Бюро надає суб'єкту авіаційної діяльності обґрунтовану позицію щодо незгоди із такими висновками та рекомендаціями та може призначити повторне розслідування.

67. Уповноважений орган з питань цивільної авіації та/або центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту, на основі аналізу матеріалів розслідування та / або наявності нових та суттєвих фактів, які мають безпосереднє відношення до події направляє обґрунтоване звернення до Бюро щодо повторного розслідування. Бюро інформує уповноважений орган з питань цивільної авіації та центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері транспорту, про прийняте рішення згідно з терміном, визначеним у пункті 65 цих Правил.

68. Дорозслідування подій проводяться у випадках, передбачених пунктом 55 цих Правил.

Захист інформації при проведенні розслідування подій

69. Нижченаведена інформація не може бути використана ніким і ніяк в інших цілях аніж розслідування:

1) інформація, отримана від будь-якого персоналу в процесі розслідування;

2) інформація, яка містить персональні дані осіб, які надавали докази / інформацію в процесі розслідування, носить особистий характер чи торкається інтересів діяльності осіб;

3) інформація, сформована в процесі розслідування, а саме: проекти тверджень, висновки, підписані членами комісії, експертами, представниками, радниками тощо;

4) інформація бортових і наземних засобів об'єктивного контролю, включаючи голосові записи, їх транскрипції, а також візуально відтворені деталі події стосовно дій екіпажу повітряного судна та органів обслуговування повітряного руху чи інших служб причетних до події;

5) інформація, отримана від інших держав в процесі розслідування;

6) проекти попередніх чи остаточних звітів із розслідування;

7) інформація викладена у сповіщеннях про події відповідно до форми і змісту, що визначається Порядком.

70. З метою дотримання вимог щодо захисту інформації при розслідуваннях Бюро визначає та вводить у дію внутрішні процедури із дотримання персоналом, що залучається до розслідування, професійної конфіденційності, включаючи анонімність осіб, залучених до події. Зазначені процедури не повинні суперечити положенням законодавства України щодо захисту персональних даних.

71. Вся інформація, пов'язана із проведенням розслідування зберігається в паперовому та електронному вигляді.

72. Бюро створює та супроводжує електронні бази даних, які повинні відповідати вимогам до програмного забезпечення, його ліцензування, резервування даних, інформаційної безпеки тощо.

73. Внутрішні процедури по роботі із базами даних визначаються Бюро.

74. Бюро здійснює документування усіх процесів, пов'язаних із проведенням розслідувань подій.

75. Бюро під час проведення розслідування подій забезпечує, відповідно до статті 122 Повітряного кодексу України, захист та непоширення інформації стосовно її джерел, записів засобів об'єктивної інформації, висловлених думок під час обговорення та аналізу.

Зберігання та доступ до доказів при проведенні розслідування подій

76. Суб'єкти авіаційної діяльності, представники органів влади, юридичні та фізичні особи, які стали свідками події чи які мають доступ до повітряного судна, яке зазнало пошкоджень чи зруйнувалось під час події, зобов'язані вжити максимальних заходів із збереження життя постраждалих у результаті події людей, а також збереження доказів, пов'язаних із подією, для проведення її розслідування.

77. До прибуття комісії із розслідування чи представника Бюро на місце події забороняється змінювати розташування повітряного судна чи його окремих елементів, вилучати, переміщати окремі зразки, їх вміст або залишки, окрім випадків, коли такі дії необхідні в цілях безпеки чи надання допомоги постраждалим чи коли вони виконуються з дозволу повноважної особи за погодженням із Бюро.

78. При виникненні події з ознаками авіаційної події чи серйозного інциденту відповідні підрозділи Міністерства внутрішніх справ, Державної служби з надзвичайних ситуацій та органи місцевого самоврядування вживають, необхідних заходів для збереження речових доказів і забезпечують надійну охорону повітряного судна та всього, що на ньому перебуває, протягом часу, необхідного для проведення розслідування. Збереження речових доказів включає збереження шляхом фотографування чи іншими відповідними способами документування будь-яких речових доказів, які можуть бути вилучені, зіпсовані, втрачені або знищені. Охорона повітряного судна та всього, що на ньому перебуває передбачає запобігання подальшому пошкодженню, проникненню сторонніх осіб, викраденню чи псуванню. До прибуття комісії з розслідування відповідальність за збереження речових доказів несе командир повітряного судна, якщо за станом здоров'я він має таку змогу.

Вилучення і обробка засобів бортових реєстраторів виконується спеціально підготовленим персоналом та з дозволу голови комісії з розслідування.

79. У разі надходження від держав реєстрації, експлуатанта, розробника або виробника повітряного судна звернення щодо недоторканності повітряного судна та всіх речових доказів до огляду уповноваженим представником держави, що звернулася з таким проханням, Бюро вживає всіх необхідних заходів для задоволення такого звернення, наскільки це практично можливо та відповідає належному проведенню розслідування, за умови, що дане повітряне судно може переміщуватися з метою рятування людей, тварин, пошти, цінностей, збереження від знищення пожежею, з інших причин чи з метою усунення будь-якої небезпеки чи перешкод для виконання польотів, іншим видам транспорту або людям та за умови, що це не викличе невиправданої затримки з поверненням повітряного судна до експлуатації у випадку практичної можливості.

80. Командир повітряного судна (екіпажу) та персонал з технічного обслуговування відповідають за збереження бортових засобів об'єктивного контролю задля чого зобов'язані вжити всіх відповідних заходів щодо своєчасного їх вимкнення для збереження записів польотної та мовної інформації.

81. Якщо повітряне судно, яке зареєстроване чи експлуатант якого перебуває в Україні, з яким сталася авіаційна подія чи інцидент, виконало посадку на території держави, яка не є місцем події, Бюро на запит держави, що проводить розслідування, надає їй записи бортових реєстраторів та, у разі потреби, відповідні бортові реєстратори.

82. Зчитування записів бортових реєстраторів здійснюється в організації, визначеній Бюро.

83. Якщо в Україні відсутні відповідні засоби для зчитування записів бортових реєстраторів (CVR, FDR), Бюро використовує засоби, що можуть бути надані іншими державами, враховуючи при цьому наступні аспекти:

- 1) наявність та можливість засобів зчитування конкретних типів реєстраторів;
- 2) своєчасність зчитування записів;
- 3) близькість місцезнаходження засобів зчитування записів.

84. З метою забезпечення зберігання доказів на місці події та протягом процесу розслідування Бюро розроблює детальні інструктивні матеріали та здійснює їх доведення до усіх зацікавлених сторін.

85. Вся інформація (докази), пов'язані із розслідуванням подій повинна зберігатися не менше ніж 10 років.

Інформація про осіб, що перебувають на борту та небезпечні вантажі

86. Експлуатанти повинні мати процедури, які гарантують:

1) надання переліку осіб, що перебувають на борту повітряного судна, з яким трапилася подія, у якомога найкоротший термін, але не пізніше 2 годин від надання повідомлення про авіаційну подію;

2) негайне надання після повідомлення про авіаційну подію переліку небезпечних вантажів на борту повітряного судна, з яким трапилася подія.

87. Перелік осіб, зазначений у підпункті 1 пункту 86 цих Правил, повинен бути доступним для Бюро чи іншого повноважного органу, що проводить розслідування події, яка сталася за межами України з цивільним повітряним судном, зареєстрованим в Україні. Зазначений перелік осіб використовується для зв'язку із родичами осіб, що перебувають на борту повітряного судна та, де необхідно, медичними установами, яким може бути потрібна інформація для надання допомоги постраждалим.

Надання допомоги постраждалим та їх родичам

88. З метою ефективного реагування на авіаційні події Бюро уводить у дію план реагування на авіаційні події. Такий план повинен враховувати заходи із допомоги постраждалим в авіаційній події та їх родичам, а також мінімізувати наслідки авіаційної події шляхом забезпечення ефективної координації між відповідними органами, суб'єктами, установами тощо.

89. Експлуатанти, що зареєстровані в Україні, повинні мати плани допомоги постраждалим та їх родичам при авіаційних подіях. Такі плани мають бути

направленими на психологічну допомогу постраждалим та їх родичам і давати змогу експлуатанту ефективно реагувати на авіаційну подію. Зазначені плани є предметом аудитів (перевірок) з боку уповноваженого органу з питань цивільної авіації.

90. При виникненні авіаційної події Бюро визначає найбільш доступну контактну лінію (телефон) для отримання оперативної інформації про постраждалих.

Вимоги до персоналу у сфері розслідування подій

91. Персонал Бюро, уповноваженого органу з питань цивільної авіації та інших суб'єктів авіаційної діяльності, який залучається до проведення розслідування подій (розслідувачі) повинен мати фахову кваліфікацію та пройти спеціальну підготовку, підтверджену відповідним документом.

92. Підвищення кваліфікації розслідувачів повинно проводитись 1 раз на 3 роки.

93. Експерти радники та акредитовані представники, що приймають участь у розслідуванні повинні гарантувати наявність доказів, які підтверджують їх кваліфікацію і дають їм право виконувати завдання визначені комісією із розслідування. Такими доказами можуть бути:

- 1) документи, що засвідчують їх фахову підготовку;
- 2) повноваження керівників організацій, які вони предствавляють в процесі розслідування;
- 3) акредитації, атестації, сертифікати, дипломи, ліцензії, інші документи.

94. Включення до складу комісій із розслідування подій, осіб які не мають документів, що підтверджують їх кваліфікацію і дають їм право виконувати завдання, пов'язані із розслідуванням, забороняється.

95. Залучення персоналу до формування висновків та рекомендацій в процесі розслідування, які не сумісні з його фаховою кваліфікацією не допускається.